

GAZETA TRANSILVANIEI

Semnul electoral al

„Frontului Românesc”

REDACTIA și ADMINISTRATIJA
BRAȘOV, STRADA LUNGA Nr. 5.

— Telefon 226 —

Abonament anual 200 lei
Pentru străinătate 500 lei
Pentru autorizații 500 lei
Anunțuri, reclame, după taif

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU.

Apare de trei ori pe săptămână

La dejunul oferit ieri la Varșovia în onoarea d-lui general *Samsonovici*, d-l general *Stachewicz*, Șeful Statului Major polon, vorbind despre relațiile tradiționale polono-române a spus între altele:

„Principiile fundamentale ale relațiilor reciproce dintre cele două arme ale noastre nu s'au schimbate de atunci și au păstrat totdeauna a eiși tărie și valoare.”

Monumentul dela Satumare

La granița de vest a țării, în piața principală a orașului Satu-Mare, se înaugurează mâine monumentul ridicat marelui luptător național, care a fost **Dr. Vasile Lucaciu**.

Mii de Români veniți din cuprinsul județului Satu-Mare ca și din depărtări mai mari, în frunte cu autoritățile publice, cu reprezentanți politici ai Ardealului și cu preoțimea română, căreia i-a aparținut, se vor închina mâine cu recunoștință în fața chipului turnat în bronz al aceluia, care a fost faimosul „*popă dela Sisești*” poreclit „*Leul Ardealului*” pentru luptele văjnie purtate în deosebi pe timpul Memorandului, afirmând cu un curaj demn de admirat dreptul la viață și libertate a poporului românesc în fața opresorilor de odinioară de orice categorie.

Cu drept cuvânt Vasile Lucaciu a meritat porecla de „*Leul Ardealului*” pe care i-a dat-o un popor recunoscător, căc lupte mari a purtat, având, pe lângă o popularitate care trecuse de parte peste granițele de odinioară ale Ardealului, calități alese trupesti și sufletești, cum mai rar le a înfruntat vreunul din tovarășii săi de luptă de odinioară.

Un trup viguros impunător cu o înfățișare cu adevărat romană, fața și ochi strălucitori, la care se mai adăoga o voce pătrunzătoare și un talent oratoric neîntrecut. Cei cari l-au suzit cuvântând fie la întruniri publice, fie în fața tribunalelor maghiare, apărând drepturile neamului românesc, nu-l vor da uitării nici odată.

În ochii poporului românesc ajunsese pentru luptele și suferințele sale un adevărat idol. Figura lui devenise legendară, încât și azi mai răsună în sațele, pe cari le-a cucerat, ves-tița „*doină a lui Lucaciu*”, rămasă ca moștenire generațiilor de azi:

*Cântă mierla prin păduri
Robul Lucaciu la Unguri
Pentru Sfânta Libertate,
De care noi n-avem parte...*

*Vine dalba primăvară,
Fi-va Lucaciu liber iară...*

Din zbuciumata-i viață și activitate spicuim câteva date: S'a născut la 1852 în comuna Apa (Jud. Sălmar), în anii 1868—74 a studiat teologia și filosofia la Roma fiind promovat Doctor în filosofie. Reîntors în țară a fost numit paroh în comuna Er-St. Craiu, 1878 profesor la gimnaziul reg. din Sălmar, de unde a fost mutat la gimnaziul de stat din Loșonț. Renușând la catedră a ocupat parohia din comuna Sșești, devenind în scurt timp cunoscut în cercurile cele mai largi ca fruntaș politic. Din 1887 a fost membru al Conferinței Naționale fiind ales în Comitetul de conducere al partidului național român, ocupând postul de secretar general, de-

venind unul dintre conducătorii mișcării naționale pe timpul ducerii Memorandului la Viena și a procesului Memorandului care a urmat, fiind condamnat în Mai 1894 la 5 ani temniță de stat. În 1905 e ales deputat în parlamentul din Budapesta, cu programul partidului național român în circumscripția Beiuș, cu o imensă majoritate de voturi, dovadă strălucită a popularității sale. S'a evidențiat în parlament îndeosebi prin strălucitele discursuri rostite contra faimoasei legi școlare alui Apponyi.

În preajma războiului mondial a trecut în Vechiul Regal unde a militat pentru grăbirea intrării în acțiune a României, iar după realizarea idealului național a luptat pentru desăvârșirea unificării sufletești. La 1923 a încetat din viață deplâns de întreg neamul românesc.

Părintele Dr. Vasile Lucaci a fost dintre cei 14 memorandiști condamnați, cel mai aspru pedepsit, fiind condamnat la 5 ani închisoare. În motivarea sentinței sale de condamnare a fost luat ca circumstanță *agravantă* faptul că este *preot* și ca

atare trebuia să se abțină dela „*crima*” săvârșită, apoi constatarea că, după convingerea judecătorilor, părintele Lucaciu a fost *autorul moral al întregii mișcări memorandiste și de încheiere că a avut în tot timpul desbaterii procesului o purtare îndrăgănită și provocatoare*.

Aceste circumstanțe „*aggravante*” ale opresorilor de odinioară constituie pentru noi tot atâtea titluri strălucite ale „*Leului Ardealului*”: A fost cu adevărat *un preot cu crucea'n frunte*, un fruntaș al luptelor Românilor din Ardeal pentru ziua cea mare a întregirii neamului și un luptător *plin de abnegație și curaj cetățenesc sfidând pe călăii săi vremelnici* și trecând astfel ca luptător consacrat în istoria Românilor alături de marii mucnici și apostoli ai neamului românesc.

În fața statuii de bronz, care se înaugurează mâine la granița de vest ca un simbol al intangibilității granițelor României întregite și în același timp ca pildă strălucită de luptător și iubitor de neam și glie, pentru generațiile de azi și de mâine, ne închinăm cu smerenie, păstrând marelui luptător național de odinioară toată recunoștința și o amintire vecinică.

vb

Abdicarea Regelui Eduard VIII

Criza constituțională din Anglia a luat sfârșit prin abdicarea Regelui Eduard al VIII-lea și urcarea pe tronul Angliei a Duceului de York, fratele fostului Rege.

În ședințele de Joi ale Camerei Comunelor și a Camerei Lorzilor s'a dat citire mesajului regal de abdicare, care a fost luat la cunoștință într-o atmosferă de doliu național, adoptându-se proiectul de lege cu privire la abdicare.

Iată pe scurt evenimentele acestei zile istorice în analele parlamentarismului britanic:

Mesajul de abdicare.

Deschizându-se ședința, primul ministru d-l Baldwin a dat citire următorului mesaj al Regelui: „După îndelung-te și pline de conștiință deliberări, *mam hotărât să renunț la Tronul la care am urmat după moartea tatălui meu și vă înștiințez că hotărârea mea este definitivă și irevocabilă*.”

„Având deplină conștiință a gravității acestui pas, nu pot decât să nădăjduiesc că popoarele mele vor înțelege hotărârea luată și temelurile m'au îndemnat să o iau. Nu vo'u să mă exprim asupra sentimentelor mele intime, dar vă rog să binevoiți a ține seama că povara ce epasă necontenit pe umerii unui Suveran este atât de grea, încât nu poate fi purtată decât în împrejurări atâtea decât acelea în care mă găsesc.”

„Cred că nu nesocotesc datoria ce-mi revine, față de interesul public, când declar că știu prea bine că nu pot îndeplini bine

și cu mulțumire personală această greasă datorie. Am semnat așa der azi dimineață documentul de abdicare, în cuprinsul următor: „*Noi Eduard VIII, al Marei Britanii, al Irlandei și al Dominiilor britanice de dincolo de mări, Rege și Împărat al Indilor, declarăm prin prezenta hotărârea noastră irevocabilă de a renunța pentru Noi și pentru urmașii Noștri la Tron. Doriința Noastră este ca acest act de abdicare să fie de îndată pus în aplicare. Pentru care am semnat în prezența martorilor aci erăteți acest document, în ziua de 10 Decembrie 1936.*”

Declarația de abdicare a Regelui este atestată de ducii de York, Kent și Gloucester.

Mesajul amintește că Regele Eduard apreciază cererile ce i-au fost adresate de a lua o hotărâre. Apoi continuă:

„Hotărârea mea este fixată. Orice nouă amânare n'ar putea decât dăuna popoarelor pe care am încercat să le slujesc ca principe de Wales și ca Rege. Imi iau rămas bun dela popoarele Mele, cu speranța sinceră ca atitudinea pe care am hotărât-o, este cea mai bună pentru stabilitatea Tronului și pentru fericirea supușilor Mei.”

„Țin în mod deosebit să nu fie nici-o întârziere în proclamarea noului Rege; rog să se dea imediată urmărire actului pe care l'am hotărât și să se ia toate măsurile pentru ai asigura fratelui Meu, Ducele de York, succesiunea la Tron.”

(Aceeși declarație a fost citită și la Camera Lorzilor).

Istoricul crizei.

Luând cuvântul, primul min-

stru Baldwin face pe scurt istoricul crizei constituționale, produsă de problema căsătoriei Regelui cu dna Simpson, spunând între altele:

La 20 Octombrie am comunicat Regelui făcându-mi datoria de prim-sfetnic al Coroanei că deși deaiaungul veacurilor Tronul a fost lipsit de multe prerogative, a țării Monarchia se bucură de un prestigiu fără de pereche. Iasemnatatea integrității sale este mai presus de orice discuție. Ea este nu numai suprema legătură a țării ce alcătuiesc imperiul, dar și o cheazășie a unității imperiale.

La a doua întrvedere cu Suveranul, la 16 Noembrie la palatul Buckingham, d. Baldwin a spus Regelui că nu crede că o căsătorie care ar aduce cu sine încoronarea d-nei Simpson ar fi aprobată de țară. Suveranul a răspuns că își dă seama de situație și preferă să părăsească Tronul.

D. Baldwin arată că atunci când Regele i a dat această știre, a răspuns pe loc că este profund îndurerat și că n'ar putea o comenta pe loc. Regele a informat în aceeași seară pe Regina Mary iar mai târziu pe frații Săi.

Așa au mai urmat la 25 Noembrie și 2 Decembrie două întrvederi cu Regele, care a jinit tot timpul seama de trei sau patru lucruri pe cari mereu mi le-a repetat în cursul convorbirilor noastre. Unul, că dacă ar trebui să plece, va pleca cu demnitate și cu cea mai mică stăjenire cu putășă pe truți miniștrii și popoarele Sale. Altul că ar dori să plece în împrejurări cari să facă pe cât mai puțin dificilă cu puțină succesiunea fratelui Său. În sfârșit, că îi repugnă ori ce ar putea dace la formarea unui așa zis partid în favoarea sa.

Sforșările mele în ultimele zile, a spus d-l Baldwin, au avut drept scop să ajute pe Rege pentru a lua o hotărâre pe care Majestațea Sa n'a luat-o. Când L'am

părăsit Marți seara la Fort Belvedere, aveam conștiința că n'am lăsat nimic la o parte din ceea ce ar fi putut să l'indemne ași și s'hiba atitudinea luată.

Nu este nimeni printre noi care să nu regrete din fundul inimii hotărârea Regelui, tot astfel nimeni nu va voi să judece această hotărâre. (Aplauze prelungite).

D-l Baldwin a încheiat evocând „*figura iubită și venerată a Reginei Mary*”.

În calitatea noastră de cheazășii democrației, — a spus primul ministru, — trebuie să ne facem datoria, care este a menține integritatea monarhiei, si-gura legătură a imperiului nostru și garanția libertății noastre. Să ne îndreptăm privirile înainte. Să ne strângem în jurul noului Rege și să i dăm tot sprijinul nostru. (Aclamațiuni prelungite).

Oricari ar fi relele de care a suferit țara, ele vor fi repede vindecate dacă vom putea continua misiunea noastră, care este să facem această țară mai bună pentru toți.

Ș d'ajă a fost apoi suspendată.

La redeschiderea ședinței, d-l Atlee a exprimat simpatia opoziției laburiste pentru Regele Eduard, pentru regina Mary și pentru d-l Baldwin și a promis concursul opoziției în această împrejurare.

Sir Archibald Sinclair, șeful opoziției liberale a făcut o declarație similară.

D-l Winston Churchill a adus elogii Regelui Eduard și a adăugat:

Accept în totul ceea ce a dovedit d-l Baldwin, caume că hotărârea luată săptămâna aceasta de Rege a fost decisă liber, din proprie voință și spontana.

D-l Baldwin, președintele consiliului, a depus apoi proiectul de lege cu privire la abdicarea Regelui Eduard VIII, care a fost adoptat în prima citire.

Rabat pentru... ministrul Dr. Angelescu!

La Ministerul educației, nu rareori, se iau măsuri, cari nu știți cum să le mai numești. Orice idee trăsniță care iese din capul vre unui copist sau director cu câteva amărate clase secundare, îndată e pusă pe hârtie la acest ministru și trebuie executată. Vorbim acum de celebra invenție ieșită tot de acolo, că învățătorii, oameni cu o pregătire, cu o demnitate profesională, mulți cu studii universitare ca și ministrii lor, acești slujbași pe lângă cele 101 misiuni date de ministerialul dr. Angelescu, de anul trecut, au primit una nouă: să facă pe hamalii Ministerului, să târguiască cărțile școlarelor și să depună rabatul pentru... copiii săraci, dar... în contul „dr. Angelescu ministrul instrucțiunii”!

Măsura aceasta, din punct de vedere legal e o monstruoșitate: întâi, pentru că slujbașii publici nu pot fi obligați sub nici o

formă să târguiască marfa necesară cetățenilor, apoi, pentru că, dacă s'or obliga, ei la aceasta, au dreptul să fie plătiți în raport cu munca și cu timpul întrebuițat, apoi, că rabatul nu reprezintă o certitudine și cu atât mai mult, vre-un ministru nu poate avea vre-un drept asupra acestuia, fie el cât de... sărac!

Dacă mulți părinți nu pot pierde zilele lucrătoare ca să ia cărți copiilor, de ce nu face ministerul acest oficiu, că doar funcționarii are să mai dea și a tora.

Dar unde se vede „marea grijă” a d-lui ministru dr. Angelescu pentru copiii săraci din România Mare, e originală și unică în felul său, măsura că rabatul să fie centralizat la ministru și de acolo să se dea cu „mărimie” tuturor celor socotii de ministru ca... săraci!! Nu rabatul pentru ajutorarea co-

piilor școlii respective, ci pentru minister!

Așa s'a făcut, că anul trecut au fost școli, a căror bogăție e recunoscută dar totuși onoratul ministru d-l dr. Angelescu, "darnicul și milostivul" om al școlii, le-a donat câte 50 mii lei, iar școlile primare, în cea mai mare mizerie, nu le-a dat nimic. Din cazul școlii normale din Măgurele (lângă București). Deci rabatul, adică mizeria din care dascălul nu și-a putut plăti zilele prin noroi și greutate, a mers, nu la școlile primare în mizerie, ci la școlile cu posibilități recunoscute.

Și atunci întrebarea: S'a recurs și la acest ticălos expedient, ca să ne săturăm pe "ai noștri"? Se face și aci atâta demagogie, care sapă prăpastia între vorbe și fapte, nimicind orice încredere?

Da, întrebarea cea mai curioasă, care e pe buzele tuturor oamenilor cu bun simț, e aceasta: Cum se poate ca suma provenită din rabat, să fie depusă pe contul deschis la B. N. pe numele: dr. Angelescu ministru instrucției? Va să zică repetăm: suma nu e depusă pe seama Ministerului Instrucției, ci pe seama unei persoane: dr. Angelescu ministru instrucției. Vorbim de cecece s'a făcut, deoarece anul trecut sumele au și nu depuse în acest fel. Să nu credeți că i vre-o eroare grosolană, sau vre-o glumă ori vre-o copilărie. E faptul adevărat și contul deschis anul trecut la B. N. cum și chitanțele ce s'au emis, sunt întocmite.

Fără comentarii.

Ioan C. Dogaru.

Asanarea Băncilor Populare

Consiliul Băncii Centrale Cooperative a asanat, sub rezerva verificării ulterioare a registrelor și a îndeplinirii condițiilor cerute de consiliul superior al Cooperativei, încă un număr de 326 Bănci Populare: 100 din județul Olț, 55 din jud. Tulcea, 55 din jud. Dorohol, 45 din jud. Bala, 36 din jud. Sibiu și 35 din jud. Făgăraș.

Acestea, adăugate la cele 2333 Bănci Populare, asanate până acum, marchează un total de 2659 Cooperative de credit, asanate.

Cele 2659 bănci populare asanate, au un total de pierderi, rezultate din aplicarea legii de conversiune, de 1.468.068.487 lei, din care s'atut a preluat asupra sa 70 la sută, adică lei 1.027.647.716, ce vor fi distribuiți de Banca Centrală cooperativă în două cote: prima cotă, de 24 la sută din pierdere, adică 362.336.262, va fi definitiv câștigată pentru unitățile cooperative, — în urma verificării bilanțului de asanare și a reexaminării înregistrării pagubelor, — că n'au înregistrat decât pierderile din conversiune, și că îndeplinesc condițiile stabilite de consiliul superior al cooperativei.

A doua cotă, de 46 la sută din pierdere, în valoare de lei 675.311.454, va fi câștigată de unitățile Cooperative după îndeplinirea condițiilor de mai sus și în măsura în care Banca centrală cooperativă va primi dela Stat acoperirea efectivă a sumelor alocate în acest scop.

Buletinul Poliției.

S'a aruncat înaintea trenului. L. cantonul CFR. Nr. 123, între Brașov—Predeal, s'a aruncat înaintea trenului personal Nr. 3007 muncitorul Toth Stefan din Brașov, Strada Muncitorilor Nr. 9, care a fost omorât pe loc.

Accident de automobil. Conducătorul automobilului Nr. 5:8 Bv, pe strada Iuliu Maniu a lovit un cal dela căruța lui Ioan Pascu din comuna Cristien, jud. Brașov, după care a dispărut.

Razie în trenuri. Agenții Biroului Judiciar, făcând razie în trenuri între Predeal și Bușteni, a reușit să aresteze și să înalțeze Chesturei pe cunoscutul pungaș de buzunar Franulescu Jean zis Paduche, care se afla în tovărășia pungașului Grămadă, care a reușit să dispară.

Cuprinsă de flacări. Minorul Kiss Maria, în etate de 3 ani, din str. Mihai Viteazul Nr. 80, în ziua de 9 Decembrie 1936, fiind lăsată singură în locuință de către bunicul ei, în seama căruia fusese predată de părinții plecași la București, i s'a aprins rochia dela o sobă și cu arsurii grave pe corp a fost internată în spitalul Gh. Mărzescu, unde în ziua de 10 l. c. la orele 14 a încetat din viață.

Furt. A fost prins la furt de lemne din vagoane în stația C. F. R. Bartolomeu individul Moldovanu Koloman de 16 ani din comuna Cipau jud. Mureș.

Dela Administrația de constatare mixtă Brașov

Ministerul de Finanțe, cu ordinul circular Nr. 247867—1936, obligă toate întreprinderile impozabile la cifra de afaceri de a întocmi o fișă tehnică lunaș, care să cuprindă: 1) Numărul mașinilor, cari pregătesc materia primă și cari fabrică produsul finit. 2) Felul fabricatelor. 3) Producția pe oră a întregii întreprinderi, în kgr. 4) Numărul orelor efective lucrate în decursul unei luni respective. 5) Salariile plătite lucrătorilor pe bază de stote. 6) Combustibil consumat. 7) Procentul de pierdere la materia primă în cursul fabricației. 8) Procentul de diverse accesorii, ce se adaugă pentru obținerea produsului fabricat.

Pe de altă parte sunt obligați a ține la zi și la dispoziția organelor de control: 1) Registrele de magazie. 2) Bonurile de intrare a materiilor prime în magazie. 3) Bonurile de ieșire a materiilor prime din magazie. 4) Notele zilnice de producție și registrul de producție al fabricii.

O mare nenorocire, s'a petrecut la Lisabona, în Portugalia, în timp ce se ținea o adunare în etajul unei școli, s'a rupt podeala sălii, prăbușindu-se împreună cu lumea din sală. S'au petrecut scene sfâșietoare, în gropate fiind în dărâmături o mulțime de persoane — în cea mai mare parte, copii, — cari sfâșiau văzduhul cu țipetele lor sperate.

Începând desgroparea, au fost scoși mai mulți morți și răniți. Au fost identificate 44 victime ale catastrofei, în majoritate copii, între 9 și 10 ani. Numărul răniților, între cari foarte mulți grav, trece de 200.

In atențiunea alegătorilor români

Atragem din nou atențiunea alegătorilor români că până la 23 Decembrie a. c., se vor distribui în localul judecătoriesc mixte (palatul Justiției) în fiecare zi de lucru dela orele 4—7 d. a. iar în zi de sărbătoare dela orele 9—12 a. m. cărțile de alegător locuitorilor Municipiului Brașov.

In luna Decembrie a fiecărui an se fac înscrierile în listele electorale. Cei cari au implinit 21 ani și n'au fost introduși în listele electorale să se prezinte în această lună la primărie și să ceară introducerea lor în liste.

Români faceți vă datoria!

Din public*)

Primum următoarea plângere:

Domnule Director,

Mă adresez către d-voastră cu rugămintea de-a publica în GAZETA TRANSILVANIEI următoarele: În ziua de 10 Noembrie 1936, m'am dus la percepția din Satulung pentru a achita impozitul pe cifra de afaceri.

După cum e obiceiul, m'am prezentat d-lui controlor ca să mi se arate registrul, cecece a refuzat, punându-mi o groază de întrebări și spunându-mi că se va interesa la Primăria din Baciu și după acela mă va aviza.

Au trecut de atunci câteva zile și văzând că nu mă mai avizează m'am dus din nou la Percepția sus numită, să văd ce e cu chestiunea.

Nu l'am găsit însă pe d-l Controlor, și de atunci am mai fost pe la D-sa de 4 ori, ultima dată la 10 Decembrie a. c., când iar nu l'am găsit.

Am venit atunci la Brașov pentru a mă plânge d-lui Administrator financiar, la care însă n'am putut intra fiind ocupat cu un d-n inspector.

D-șoara care era pe coridor mi-a spus să intru la d-l Ioanid, care imi va asculta plângerea.

Am bătuț la ușă și am intrat cu pălăria în mână stângă Mănă dreaptă era în buzunarul hainei. spunând d-lui Ioanid: bună ziua!

M'a întrebat pe scurt: ce vreți, spunându-mi să scoț mâna din buzunar și să stau drept. Neobiceiuit cu o astfel de primire l'am răspuns că nu sunt soldat și că nu suntem la miliție.

Atunci d-l Ioanid a țipit la mine strigându-mi: ieși afară!

Am ieșit și m'am dus în camera 57, unde m'am plâns unai d-n ce nu aude bine, care mi-a spus că e într'un grad cu d-l Ioanid și nu poate face nimica, dar să mă duc la d-l Administrator.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacția nu ia nici o răspundere.

CINEMA „ASTRA“

Azi și în zilele următoare va rula filmul

IUBIRE

cea mai extraordinară realizare a Cinematografelei franceze. Cel mai senzațional film erotic luat din viață. Subiect din viața modernă. Cu: JEANNE BOITEL, FRANCOISE ROSAY, JEAN GALLAND.

Muzica: A. SZENDREY

Atențiune!

Atențiune!

Aveți ocaziune pentru banii d-voastră să cumpărați un aparat Radio—„EMING“ Inlesniri de plată în condițiuni favorabile. :-: Încercați și vă veți convinge. :-:

Ing. W. Bittermann

Strada de Mijloc 26.

Telefon Nr. 6.

Telefon Nr. 6.

Correspondență din Berlin

Marele film sonor al masselor

În vremea mișcărilor de masă, este clar, că lumea se servește de cel mai puternic mijloc de propagandă, pe care îl cunoaște prezentul: filmul sonor.

Ultimilelegeri prezidențiale în Statele Unite au făcut aceasta într-o măsură neobișnuită pentru europeni. Nu a existat în U. S. A. nici un cinematograful, nici un varieteu, în care să nu fi rulat, în decursul campaniei electorale, vre un film, sontra sau pentru unul din cei doi candidați.

Și dacă Roosevelt a putut să obțină o victorie atât de covârșitoare, aceasta se explică de sigur în mare parte prin forța de influență și de convingere a filmelor sale de propagandă.

Dacă Europa poate învăța ceva din tehnica filmului dela Hollywood, noi totuși suntem mai avansați decât americanii, în ce privește filmul de mare sonoritate. În același timp, când în germania adunările de masă în cepeu să întrecă chiar și proporțiile americane, s'a născut și întrebarea, cum s'ar putea feri aceste adunări în masă, de vânt și de ploie, de zăpadă, ba chiar și de lumina zilei și de întunericul nopții, fără a se renunța la film, ca cel mai important mijloc pentru lămurirea și influențarea masselor.

Construirea halilor celor mari pentru congrese, în Nürnberg, pe terenul național al partidului, care construcția est încă în curs, și terminarea H-lei Germaniei din Berlin, în care incap până la 30.000 de oameni, a rezolvat această problemă, în ce privește condițiunile sale spațiale, dar nu și în ce privește metodele sale tehnice. E-a nevoie de o puternică intervenție a explorărilor tehnice germane și a unor nenumărate cercetări științifice și măsurări, pentru a se realiza această dorință.

Încercarea o putem considera de succesă.

De prima dată s'a reprezentat, recent, într-o oră solemnă a fil-

mului, în H-la Germaniei, în fața a 20.000 oameni, un film sonor de mare cadru, care a corespuns cerințelor și celor mai exagerate ale amatorilor de cinematograful. Și anume instalația de mare cadru, AEO, încercată la Berlin în Teatrul în aer liber, care cuprinde 20.000 locuri și încercată și la Nürnberg în fața a 100.000 oameni, a fost pusă în legătură cu o mare instalațiune de film sonor în H-la Germaniei. Corespunzător mărimeii spațiului, a trebuit să se măsoare și stabilimentul în toate părțile lui, deoarecece depărtarea dintre reflectorul tabloului și peretele tabloului este aproximativ de 100 metri.

Pentru ca tabloul să se poată vedea bine la această distanță, trebuie să se ilumineze un tablou în mărimea de 120 m. pătrați, o suprafață, care corespunde unei case mari cu trei etaje și circa de o lățime de 10 m. E norma cantitate de lumină, necesară în acest scop, se livrează printr-o lampă cu arcuri, specială, care lucrează cu o intensitate de curent de 100 Amp. Instalațiunile de megafone, cor și sponzător de marș, ale aparatelor fumului sonor, cari trebuiau să umple întregul spațiu uriaș, au fost eșuate în nemulțumirea apropierea a peretelui tabloului, așa încât s'a putut obține pe deplin unitatea perfectă dintre tablou și sunet, necesară pentru pășirarea iluziunii.

Cor.

Medic primar de Ambulator

Dr. E. Dorca

Specialist în boli de copii

Consultă zilnic între orele 2—5

Strada I. I. C. Brătianu 43. Etaj 1.

Lampă de quartz (raze ultraviolete)

La Răceli

dureri reumatice, gutoase și nervoase, tabletele Togal acționează repede și sigur. Togal-ul este un puternic dizolvant al acidului uric și în mare grad bactericid, și acționează deci direct, suprimând cauza boalei! Peste 7000 atestate medicale. O încercare vă va convinge și pe Dv. Insistați asupra Togal-ului, nu există ceva mai bun! Produs elvețian. La farmacii și droguerii.

Togal

Atențiune! **Atențiune!**

Paltoane de blană

după cel mai nou model în atelierul propriu după măsură, confecționează

Rosenberg S.

Brașov, Strada Regele Carol 34.

Telefon 10-78

Telefon 10-78

Centrala: București, Strada Sfinților 30. Telefon 4-76-52

Inlesniri de plată în condițiuni favorabile. Rog vizitați magazinul fără obligațiune de cumpărare.

691 1-5

UN APEL

Catra abonații ziarului nostru

Controlând registrele administrației, a trebuit să constatăm, că mulți dintre abonații noștri cărțurari, profesioniști și plugari, se găsesc în restanță cu abonamentul, unii chiar cu restanțe de peste un an, deși abonamentul la ziar a fost redus la 200 lei anual și la unii abonați, mai lipsiți de mijloace, chiar și la prețul de jumătate.

Cu toate acestea am dat bucurios păsuire de plată și n'am întrerupt trimiterea regulată a ziarului nimănui.

Apropiindu-ne acum de sfârșitul anului credem că nu se poate supăra nici un abonat al nostru, dacă invităm pe această cale pe cei cu restanțe să-și facă datoria, pentru a putea și noi la rândul nostru să facem față multelor cheltuieli, pe cari le avem cu redactarea, tipărirea și expedierea ziarului.

Numai ajutându-ne unii pe alții putem să ducem la îndeplinire marea misiune națională, în serviciul căreia stăm și muncim cu credință și devotament.

Români, nu uitați că peste scurt timp ziarul „Gazeta Transilvaniei”, cea mai veche gazetă românească, care a început să apară în anul 1837, împlinește suta de ani a existenței sale.

Administrația ziarului
„GAZETA TRANSILVANIEI”

Atențiune! **Atențiune!**

Cadouri la Crăciun

Ultimele noutăți

în GENȚI de dame TRURE de voiaj SERVIETE, GEAMANTANE în piele și în unitație, foarte avantajos la firma

VIKTOR BUTYKA

BRAȘOV, Piața Libertății Nr. 6

688 2-5

Noul APARAT-MINUNE Philips

Mister X... Matador Aparat superior cu Oktodă cu toate 3 lungimile de unde.

Prețul de cassă: Lei 9250

sau în Rate lunare de Lei 780.—

La dorință prezentare la locuință fără obligație de cumpărare.

informațiuni mai detaliate la

„ELIMA” S. A. electrică

Magazin principal: St. Voevodul Mihail 24. Tel. 6-13
Sucursale: Str. Regele Carol 19. Tel. 95.

697 1-1

Mobile de lux

unele mai frumoase decât altele,

de calitate garantată și cu prețuri extraordinar de reduse, sunt de vânzare în

VILLA KERTSCH

unde e depozitul „Societății Cooperative a Tâmplarilor” din Oradea

Tot acolo se pot procura: rodli, scaune pentru copii, scaune-Thonet, foteluri, mese, cuiere, etc.

648 4-5

Cadouri de Crăciun

KRAFFT & HUBERTH S. A.

Droguerie
Parfumerie
Foto

Magazin de sticlărie și porcelanuri și rame pentru tablouri la firma

Viktor Puri

vinde estin cu ocazia Crăciunului.

Brașov,
Str. N. Titulescu Nr. 4
680 1-3

Se găsesc vinuri vechi superioare de Odobești și Târnave precum și

lichierupi

în depozitul meu propriu.

GHEORGHE PUIU

Brașov,
Strada Iuliu Maniu Nr. 26.
694 1-3

Drogueria Dück & Oyntzen

Parfumerie—Foto

BRAȘOV

Piața Libertății Nr. 5

vinde

CADOURI

pentru

CRĂCIUN

679 2-5

CADOURI

pentru sărbătorile

Crăciunului și Anul nou

de vânzare cu prețuri convenabile la firma

IOAN FUHRMANN

ceasornicar și bijutier

BRAȘOV

Strada Regele Carol 4
675 3-3

Cele mai ieftine

Cumpărături de Crăciun

se pot face în o

Stradă laterală

în

Magazinul de textile

„TEMPO”

Brașov, Strada Mihail Weiss 20

(Vis à vis de brutăria Schmedts 1-1

695 1-1

Loteria de stat.

Nu uitați: Lozul

pentru tragerea dela

15 DECEMBRIE 1936.

El poate avea valoare de peste

Un milion de Lei

678

1-1

M. FISCHER

Cristal—Porțelan

ARAD — BRAȘOV

Str. Regele Carol 29.

Târg mare de Crăciun

Fiecare cumpărător primește un cadou prețios

682

2-6

Aviz

Aviz

Cu ocazia sărbătorilor Crăciunului cumpărați dela firma

COLEȘA

Brașov str. Hrscher 9

unde vinde estin COLONIALE și DELICATESE.

Făină de Botoșani și de Banat.

Diferite vinuri. — Epuri și diferite vânături.

695

1-1

De vânzare

Cumpăr

mărci vechi

românești și streine

precum și obiecte de artă, vechi.

A se adresa la

Debitul de tutun

C. MARIESCU

Piața Libertății Nr. 1. Brașov.
685 2-5

Teren în suprafață de 3 jugăre și 624 st. p. împreună cu construcțiile rîltoare pe el — circa 900 m. p. — situat lângă gara Ilieni. Celce doresc a vizita imobilele, se vor adresa d-lui Gheorghe Ștefănescu, funcționar la fabrica „Prejmar” din Prejmer. Oferte se vor adresa la „Banca Românească”, Sucursala Brașov.
684 2-3

De închiriat. Un apartament constând din 4 camere, bucătărie și toate dependențele, în clădirea nouă a Bisericii Sf. Nicolae, Piața Unirii 1. Informațiuni în cancelaria parochială.
655 4-4

Consiliul parochial.

Farmacia

Farmacia

„LA ARAP”

din Brașov, Piața Libertății Nr. 13 (lângă „Cartea Românească”), înființată la 1825, a trecut

în proprietatea farmacistului

IONEL DOMNARIU.

Farmacia este bine asortată în medicamente indigene și streine, precum și în articole de toaletă.

Rugăm pe toți frații români

::: pentru sprijin! :::

670

3-3

Lupta în contra religiei în Rusia sovietică

Lupta în contra religiei din Rusia sovietică durează de 19 ani. Crucile și clopotele bisericilor au fost ridicate și trimise la fabricile metalurgice, iar bisericile treptat s'au transformat în grajduri și cinematografe.

În ultimul timp însă bolșevicii ruși și tovarășii lor din Europa răspândesc cu insistență știrile, că a încetat în Rusia prigoana în contra slujitorilor cultului religios și desființarea bisericilor lor. Datele și faptele strecurate chiar în presa sovietică din ultimul timp desmint orice încredințare în situația bisericii rusești.

De exemplu: în orașul Novgorod, în primăvara anului 1936, au fost distruse prin explozie catedrala orașului și o biserică catolică și în tot orașul n'o mai rămăsese nici o biserică creștină.

În orașul Jitomir a rămas deschisă numai biserica din cmitir. La 5 Iunie 1936 în orașul Biogovescensk a fost închisă ultima biserică (catedrala orașului) și transformată în cinematograful în Volceensk (lângă Harcov) la 28 Iunie 1936 a fost închisă ultima biserică. Astfel s'er putea număra sute și mii de biserici închise și transformate în timpul din urmă în cinematografe sau grajduri.

În legătură de concentrare pentru munca forțată din Bamleg (Siberia de răsărit) sunt interzise 500 de preoți ortodocși.

Din 200 de preoți protestanți a rămas, în Iunie 1936, numai

8. Încă în anul 1935 ei au fost în număr de 40, în 1935 s'a redus la 14 și în 1936 au rămas numai 8.

În Ianuarie 1936 a fost arestat la Odesa ultimul episcop catolic Lim' Pomino.

În multe cazuri, închizând bisericile, bolșevicii au căutat să și bată joc de sfințele locașuri, transformându-le în închisori, grajduri, cinematografe, dancinuri și chiar în closete publice. Această din urmă soartă au avut o capela Sf. Tihon dela Arbat din Moscova și biserica veche Sf. Vlasie din orașul Iaroslavl.

Toate aceste fapte, petrecute chiar în cursul anului curent, dovedesc că lupta în contra religiei din Rusia sovietică continuă cu aceeași înverșunare ca și în trecut și că nu poate să fie vorba de încetarea luptei.

Libertatea cultului religios, prevăzută în noua constituție a lui Stalin, este o simplă ficțiune, că toate „libertățile” de acolo în general, care sunt menite să inducă în eroare opinia publică din străinătate.

Acuma de curând guvernul sovietic a cerut guvernului britanic să lase predea toate bisericile rusești din Egipt, socotindu-le proprietatea statului rusesc și dorind probabil să le transforme și pe aceste sfințe locașuri în cinematografe sau hoteluri, după metoda practică în interiorul Rusiei sovietice?!

Justin I. Stan.

Madgearu la vânat

Vânătoare de oameni

Ziarul „Steagul nostru”, care apare la Oradla, aduce știrea că după recenta adunare național-jărănistă dela Arad, d'nu Virgil Madgearu cu final său Max Aușnit, Mihai Popovici, Dr. Rozemberg, avocatul Aurel Socol și alți conducători ai P. N. T. s'au dus la vânătoare în jud. Arad. O parte dintre jărăni aduși la congres, au fost duși ca să facă pe gonaci, adică să se scormonească țepuri de prin acunșuri și să fugărească înaintea domnilor ca aceștia să împoasă mai lesne.

În cursul vânătorii d' Madgearu, fost ministru de finanțe, a împoșcat pe avocatul Aurel Socol din Cluj, din greșeală, trebuind să fie dus grabnic la spital.

În aceeași zi în loc să tragă în alt țepure d' Madgearu a împoșcat în picior și pe un jărăn român din jud. Arad. Dacă armeanul Madgearu dorea tocmai să vâneze oameni, să și fi ales pe unul din oaspeții jidani și unguri, cari erau înșiși la vânătoare, dar nu pe un biet valah, tată a șapte copii.

Prin urmare la Arad s'a repetat cazul generalului I. r. Negreș, deosemena un fruntaș național-jărănist, care la o recentă adunare, a împoșcat fără motiv pe un jărăn din jud. Bacău, care a rămas mort pe loc iar familia lui numeroasă pe drumuri.

Țărăni noștri ar trebui să se cauta ferească din drumul acestor vânători politici când descăleacă pe la sate, ca să nu petă și ei ca țărăni nenorociți dela Arad și Bacău.

Din județ

Dimisia org. liberale din Turcheș

Din Turcheș ni se comunică, că între organizația liberală din comuna Turcheș și conducerea liberală dela Brașov a izbucnit un grav conflict pe chestia postului de casier comunal din Turcheș. Liberalii din Turcheș ceruseră înlocuirea actualului casier comunal ungur cu un fruntaș local român.

Prefectul județului neaplinind dorința organizației liberale din Turcheș, acesta a notificat prefectului că dimisionează din rândul org. liberale.

Actul de dimisiune a fost înaintat erii d' lui prefect și este semnat de următorii fruntași liberali din Turcheș: d'ni Gh. Moroișan, Ioan R. Moroișan, Iorga Parolpan, Ioan Drăganușă, Ștefan Bobeș, St. Muntean, N. Șeltau, N. Oltean, I. Enip, V. Băncilă, Bucur Patcu și V. Argăseală.

Premiul de compoziție „Max cav. de Anhauch”. Premiul de compoziție din Fundațiunea „Max cav. de Anhauch”, pentru anul 1937, în suma de lei 20.000, se va conferi pentru o simfonie. Vor fi preferate compoziții brodate pe motive din istoria română sau din folclorul românesc. Manuscrisele se vor adresa anonim către „Societatea Filarmonică din Bucovina”, Cernești, piața Dacia Nr. 10 până la 30 Septembrie 1937. Informațiuni la societatea susmenționată.

Ultimele informații — Radio

Noul Rege al Angliei George VI

Astăzi a avut loc în parlamentul englez ceremonia depunerii jurământului noului Rege a Domnului de York, care a luat numele de George VI.

Fostul Rege a părăsit Anglia luând numele de Sir Eduard Windsor.

Viza carnetelor de înscriere la birourul Populației

Primăria Municipiului Brașov aduce la cunoștință generală, că în conformitate cu dispozițiunile regulamentului biroului de populație, a ordinului Ministerului de Interne Nr. 75.786 S. 1933, precum și a legii pentru organizarea finanțelor locale, publicată în Monitorul Oficial Nr. 88 p. I din 14 Aprilie 1933 cu începere dela data de 15 Octombrie a. c. se va face viza pe anul în curs (1936) a carnetelor „Buletinul de înscriere la birourul Populației” în schimbul sumei de lei 12.

Viza se face numai în localul Biroului Central de Populație al Municipiului Brașov, din Piața Libertății Nr. 1 (la Sfat), prin aplicarea unui timbru de viză pe fiecare carnet buletin, în care scop publicul este rugat a se prezenta personal, sau a trimite carnetul buletin cu un membru al familiei sau un împuternicit, la sedul biroului (la Sfat) pentru vizare.

Ultimul termen de viză este 31 Decembrie 1936. După expirarea acestui termen se va dispune facerea din casă în casă a unui riguros control.

Contravenienții la facerea vizei anuale, precum și cei ce nu sunt înscriși la Birourul Populației, nu posedă carnet buletin sau nu își anunță schimbarea de domiciliu, vor fi d'și judecați și amendați conform art. 77 din regulament (adică cu amendă dela 500 — 1000 lei).

Brașov, la 5 Decembrie 1936.

Comisia Interimară, Președinte: Dr. T. Prișcu.

Șeful B. Central pe Populație: N. P. Băncilă

Cheatorul Poliției: Ioan Ciureș

INFORMAȚIUNI

Plata salariilor funcționarilor. Ministerul de finanțe a dispus ca plata salariilor tuturor funcționarilor statului pe luna Decembrie a. c. să se facă înainte de sărbătorile Crăciunului.

Tineretul intelectual al Fr. Românesc se întrunește Joi, în 17 Decembrie a. c. ora 7 seara în birourul d' lui Dr. C. Voicu, strada Voevodul Mhai Nr. 13. La ordinea zilei chestii importante.

Inspectori ai învățământului religios ortodox, de gradul secundar, din arhiepiscopia Sibului, au fost delegați preoții Gh. Maior și dr. N. Terhiță și diaconul N. Balcă.

Orașul Focșani a devenit municipiu. În ședința de alegeri a Camerei s'a votat proiectul de lege din inițiativă parlamentară, prin care comuna urbană Focșani a fost transformată în municipiu.

Naționalizarea capitalului uzinelor I.A.R. Tratatul duse la Paris pentru vânzarea acțiunilor I.A.R. deținute de uzinele Lorraine Dietrich ale d' lui Henri Potez, s'au terminat. Grupul francez deține o treime din totalul acțiunilor, în valoare de circa 60 milioane lei. Prin cumpărarea acestor acțiuni statului român deține 90 la sută din totalul acțiunilor.

Reumatismul vindecat complet. Sufeream de mulți ani de reumatism, am încercat multe medicamente ce sunt indicate a vindeca această boală, însă în zadar.

După recomandarea medicului, am încercat și tabletele Togal cu care m'am vindicat complet, așa că îl recomand cu conștiință împăcată tuturor suferinzilor ca cel mai bun și eficace medicament.

V. Mihăilescu, Str. Inspirescu 91, București

Exportul fructelor în primele luni. După o statistică a ministerului agriculturii, în primele 9 luni ale anului 1936 s'au exportat mere, pere, struguri, nuc, prune și v.n. în cantitate de 79808 tone și în valoare de 81.419.000 lei.

Reducere pe c. f. r. pentru Satu-Mare. Direcțiunea generală c. f. r. a aprobat o reducere de 50% din taxele tarifului său de persoane, tuturor călătorilor cu destinația Satu Mare, cu ocazia desvălării statului ortodox național dr. V. Lucaciu. Reducerea e valabilă în intervalul 11 — 14 Decembrie 1936.

Conferință. Astăzi, Sâmbătă, 12 Decembrie, orele 6 p.m. are loc în sala festivă a liceului „Andrei Șagunaș” în cadrul Universității Populare a Ligii Culturale, a șaptea conferință din seria „Probleme noi de știință și literatură”, când strălucitul prof. univ. Petre Sergescu va vorbi despre „Atmosfera matematică contemporană”.

Către Domni Medici și Farmaciști

În calitate de reprezentanți ai firmei „Bayer” avem onoarea a vă invita la reprezentanția filmelor culturale-sonore „Ufa” „Flagelul Omenirii” (Sifilisul) și „Paludismul”.

la cinema „Astra” în ziua de Duminecă 13 Decembrie 1936, ora 9.45 a. m. Intrarea liberă.

„Pharma” Studerus & Co. București.

Recomand și eu cu toată căldura publicului din Brașov asistarea la aceste 2 filme culturale de valoare foarte importantă!

Dr. U. Ștefan medic primar al municipiului

De vânzare casă cu grădină, Str. Episcop Dr. Vasile Safiu 35 (Valea Morilor), Adresa la I. Solomon. Str. Iuliu Maniu 17. 645 4-4

Un ziar german

despre eroismul armatei române, la 1916

Berlin, 9 (Rador). — Făcând istoricul luptelor, pe care generalul Falkenhayn le-a condus acum 20 de ani în Ardeal și în vechiul regat, ziarele germane găesc aprecieri obiective și cuvinte elogiatoare pentru armata română.

Asifel, „Frankfurter Zeitung” scrie între altele: „În fața armatei române, compusă din soldați bine pregătiți și vitezi, înaintând cu o înțeleasă umilitate în Ardeal, armata germană a avut de îndelung una dintre cele mai grele sarcini. Cu toată vitejia ei armata română se găsea, la trei luni după începerea campaniei, din nou în zona de frontieră.”

După victoria asupra armatei înalțe, generalul Falkenhayn s'a găsit în fața armatei a doua. Odată cu înaintarea s'a ivit însă și teama că, atacată deodată atât de armata a doua cât și de armata a treia, armata germană ar putea fi complet zdrobită. Atacurile s'au produs însă pe rând, iar faptul acesta a înlesnit victoria lui Falkenhayn.

Luptele din Carpați, duse prin zăpezi și ghețuri și caracterizate, în cea mai mare parte, printr-un curej dus până la disperare, au lăsat săptămâni de rând impresia că toate jertele germanilor și austriacilor vor fi zadarnice. La sfârșitul lui Octombrie, la Jiu, românii au izbutit, printr-o manevră reușită, să obțină o victorie însemnată asupra unei divizii mixte austro-germane, care caută să treacă munții Carpați. S'a dat o luptă pe viață și pe moarte. Pentru armata germană, impresurată, se părea că nu mai este decât o singură soluție: capitularea. Ar fi fost evident, o capitulare eroică. Drapelul alb n'a apărut însă de nicăieri.”

După cum se vede, din toată expunerea publicată de „Frankfurter Zeitung”, actele și atitudinea armatei române ies cu atât mai viu în relief cu cât, după aprecierile ziarului, campania din România poate fi so-

colită drept una dintre cele mai grele și mai strălucite etape din istoria războiului.

Alcătuirea bugetului

La ministerul de finanțe ca și la toate celelalte departamente se lucrează la alcătuirea proiectelor de bugete pe exercițiul financiar 1936 — 1937, cari trebuiesc să fie terminate până la 21 Decembrie, pentru ca în ședințele comisiei centrale bugetare să se dea formă definitivă proiectului de buget general.

Din dispozițiunile date — comunică oficiosul guvernului — reiese că pentru viitorul exercițiu bugetar nu se vor sporii impozitele sub nici un motiv.

La venituri, proiectul bugetului general se va prezenta ca și cel de pe exercițiul în curs. Deasemenea la cheltuieli, capitolele bugetare se vor alcătui în aceleași condițiuni ca și anul acesta.

Numiri și completări de personal se vor face numai în măsura vacanțelor produse în acest an bugetar.

Parastas

întru pomenirea lui † Vasile Lucaciu

Din prilejul sfințirii statuei părintelui, cândva Dr. Vasile Lucaciu, la Satu Mare, se va celebra în Duminecă în 13 l. c., la ora 11 în capela bisericii române unite, Strada Lungă Nr. 111, un parastas solemn pentru vecinica pomenire a Marelui luptător național, Preotul Vasile.

Sunt invitați la acest act pios autoritățile și admiratorii lui.

Protopop, Mihail Hodârdu

Jucați cu încredere la LOTERIA de STAT

Colectura oficială

Sediul central pentru Transilvania

CLUJ, Strada Regina Maria Nr. 46.

O vastă și norocoasă organizație.